

NORGES HØYESTERETT

Den 19. oktober 2018 ble det av Høyesteretts ankeutvalg bestående av dommerne Webster, Normann og Falch i

HR-2018-2006-U, (sak nr. 18-147276SIV-HRET), sivil sak, anke over kjennelse:

Mark Bjørk (advokat Torstein Bae)

mot

Shahnaz Batool Butt (advokat Farooq Ali Afzal Ansari)

avsagt slik

K J E N N E L S E :

- (1) Saken gjelder spørsmål om oppfriskning for oversittelse av ankefrist.
- (2) Shahnaz Batool Butt har gått til sak mot Mark Bjørk med krav om 3,5 millioner kroner i erstatning som følge av mangelfullt arbeid og forsinkelse ved rehabilitering av bolighus og oppføring av tilbygg. Bjørk var tidligere representert ved advokat Helge Hartz, men var selvprosederende under hovedforhandlingen i Oslo tingrett.
- (3) Oslo tingrett avsa dom 26. oktober 2017 med slik domsslutning:
 - I. Mark Bjørk dømmes til innen 2 – to – uker fra dommens forkynning å betale erstatning til Shahnaz Butt med 3 500 000 – tre millioner fem hundre tusen – kroner, med tillegg av lovens forsinkelsesrente fra forfall og til betaling skjer.**
 - II. Mark Bjørk dømmes til innen 2 – to – uker fra dommens forkynning å betale dagmulkt til Shahnaz Butt med 200 000 – to hundre tusen – kroner, med tillegg av lovens forsinkelsesrente fra forfall og til betaling skjer.**
 - III. Mark Bjørk dømmes til innen 2 – to – uker fra dommens forkynning å betale erstatning til Shahnaz Butt for sakens omkostninger med 175 125 – ett hundre og syttifem tusen ett hundre og tjuefem – kroner."**
- (4) Dommen ble forkynt for Bjørk ved postforkynning. Tingrettens brev med dommen og forkynnelsekvittering ble sendt til Bjørk 27. oktober 2017. Av brevet fremgikk det at dommen skulle regnes som forkynt for ham 3. november 2017, og at dersom han mottok brevet senere enn nevnte dato – og derfor ønsket et senere utgangspunkt for fristberegningen – måtte han selv ta kontakt med tingretten. Den 6. november 2017 signerte han forkynnelsekvitteringen og sendte denne til tingretten.

- (5) Kort tid etter at Bjørk hadde mottatt dommen, tok han kontakt med Advokatfirmaet Hesselberg som henviste ham til advokatfirmaet Legalis AS. Legalis ba Bjørk oversende alle saksdokumenter han var i besittelse av. Bjørk oversendte saksdokumentene til Legalis 21. november 2017. Forsendelsen inneholdt bare tingrettens dom, noen prosesskriv og begge parterers sluttinnlegg. Advokat Lars Ivar Fleten Fossedals sekretær tok samme dag kontakt med Oslo tingrett med spørsmål om når tingrettens dom ble forkynt. Saksbehandler i Oslo tingrett svarte på e-post samme dag at dommen ble forkynt for Bjørk 6. november 2017.
- (6) Bjørk anket dommen ved ankeerklæring 6. desember 2017. I anken står det at "dommen ble forkynt for ankende part 6. november 2017". Shahnaz Batoool Butt anførte i anketilsvaret at anken var for sent fremsatt.
- (7) Borgarting lagmannsrett avsa kjennelse 9. mai 2018 med slik slutning:
- "1. Anken avvises.**
 - 2. I sakskostnader for lagmannsretten betaler Mark Bjørk 13 125 – trettentusen etthundreogtjuefem – kroner til Shahnaz Butt innen to uker fra forkynnelsen av kjennelsen."**
- (8) På vegne av Bjørk begjærte advokat Fossedal oppfriskning for oversittelse av ankefristen.
- (9) Borgarting lagmannsrett avsa kjennelse 27. august 2018 med slik slutning:
- "1. Begjæring om oppfriskning tas ikke til følge.**
 - 2. I sakskostnader for lagmannsretten betaler Mark Bjørk 10 000 – titusen – kroner til Shahnaz Butt innen to uker fra forkynnelsen av kjennelsen."**
- (10) *Mark Bjørk* har anket til Høyesterett. Anken gjelder rettsanvendelsen. Han har i korte trekk anført:
- (11) Det er urimelig å nekte oppfriskning. Den klare hovedregelen må være at frister som oppgis av domstolene kan legges til grunn som korrekte. Advokat Fossedal har ikke opptrådt klanderverdig. Saken har stor betydning for Bjørk selv om han har gått personlig konkurs.
- (12) Bjørk har lagt ned slik påstand:
- "1. Begjæring om oppfriskning tas til følge.**
 - 2. Mark Bjørk tilkjennes sakskostnader for lagmannsrett og Høyesterett med kr. 20 000."**
- (13) *Shahnaz Batoool Butt* har inngitt tilsvaret og har i korte trekk anført:
- (14) Bjørk må selv bebreides for ikke å ha overholdt ankefristen. Forsømmelsen fra advokat Fossedal kommer i andre rekke i denne saken. Det bør ikke tillates at advokater overlater sitt ansvar til tingretten når bedre og grundigere undersøkelser enkelt kunne brakt på det rene når ankefristen utløper. Hensynet til Butt taler for at saken ikke bør bli behandlet på nytt da Butt verken vil få dekning for sitt krav eller sine sakskostnader.

(15) Butt har lagt ned slik påstand:

"1. Anken forkastes.

2. Mark Bjørk dømmes til å betale sakskostnader for Høyesterett med kr 12 000."

(16) *Høyesteretts ankeutvalg* bemerker at utvalget har full kompetanse ved anke over lagmannsrettens kjennelse hvor en oppfriskningsbegjæring ikke tas til følge, jf. tvisteloven § 16-14 andre ledd motsetningsvis og Rt-2012-123 avsnitt 19.

(17) Spørsmålet er om det er grunnlag for oppfriskning i medhold av tvisteloven § 16-12 tredje ledd som lyder:

"I andre tilfeller kan oppfriskning gis om det ville være urimelig å nekte parten videre behandling av saken på grunn av forsømmelsen. Ved avgjørelsen legges særlig vekt på forsømmelsens karakter, partens interesse i å foreta prosesshandlingen og hensynet til motparten."

(18) Lovens oppregning er ikke uttømmende. Det skal foretas en bred skjønnsmessig vurdering der det legges vekt på "forsømmelsens karakter, partens interesse i å foreta prosesshandlingen og hensynet til motparten", jf. HR-2018-327-U avsnitt 22 med videre henvisning til Rt-2013-443 avsnitt 17. Utvalget viser videre til HR-2018-327-U avsnitt 23 der det også er fremholdt at "ankefristen bør håndheves konsekvent, og at det ikke skal være kurant å oppnå oppfriskning selv om fristoversittelsen ikke er langvarig".

(19) Lagmannsretten har kommet til at forsinkelsen må karakteriseres som uaktsom. Om denne vurderingen heter det:

"Advokat Fossedal burde selv ha gjort undersøkelser hos tingretten og ikke kun gjennom sin sekretær. Han burde da sørget for å innhente alle dokumenter fra tingretten, herunder brevet fra tingretten av 27. oktober 2017 til Bjørk med angivelse av forkynningstidspunktet fort ham. Advokat Fossedal kunne ikke stole på opplysningen fra tingrettens saksbehandler i e-post av 21. november 2017 om at forkynningstidspunktet var 6. november 2017."

(20) At advokat Fossedal ikke selv spurte tingretten om forkynningstidspunktet, kan – slik ankeutvalget ser det – ikke ha betydning. Utvalget oppfatter imidlertid lagmannsrettens kjennelse dithen at uaktsomhetsvurderingen særlig knyttes til at advokat Fossedal ikke selv innhentet alle saksdokumentene fra tingretten.

(21) Til dette bemerkes at etter at Bjørk oversendte de øvrige saksdokumentene 21. november 2017, sørget advokat Fossedal samme dag for å innhente opplysninger om ankefristen ved at sekretæren henvendte seg til tingretten. Anke ble innlevert i tråd med den fristen tingretten skriftlig hadde opplyst om.

(22) Ankeutvalget kan ikke se at advokat Fossedal kan bebreides for at han stolte på de opplysningene tingretten ga i e-post 21. november 2017 om at tingrettens dom ble forkynt for Bjørk 6. november 2017. Parter og prosessfullmektiger vil normalt være aktsomme dersom de stoler på de opplysningene vedkommende domstol gir om når en rettsavgjørelse er forkynt, forutsatt de selv ikke besitter informasjon som tilsier at opplysningene er uriktige.

(23) Utvalget viser også til HR-2018-327-U, der ankeutvalget ga oppfriskning i et tilfelle hvor en ny advokat på saken ved henvendelse til tingretten hadde fått uriktige opplysninger om når ankefristen begynte å løpe.

- (24) Utvalget er etter dette komme til at oversittelsen av ankefristen ikke kan legges den ankende part til last.
- (25) Ankeutvalget kan heller ikke se at hensynet til motparten avgjørende taler mot at oppfriskning gis.
- (26) Fristoversittelsen er ikke er langvarig. Ankefristen utløp 3. desember 2017, og anken ble levert 6. desember 2017 i Oslo tingretts ekspedisjon.
- (27) Som lagmannsretten viser til, har saken riktignok stor betydning for Butt. En ankebehandling vil påføre henne kostnader som det er lite sannsynlig at hun får dekket dersom anken ikke fører frem, fordi ankende part er konkurs.
- (28) Lagmannsretten har på den annen side vist til at saken ikke har "stor betydning" for ankende part: Bjørk er konkurs, kravene er på totalt cirka ni millioner kroner og han vil aldri være i stand til å gjøre opp kravene, selv om man ser bort fra kravet fra Butt.
- (29) Utvalget er ikke enig i denne vurderingen. I motsetning til juridiske personer som går konkurs og opphører å eksistere som eget rettssubjekt, vil privatpersoner fortsatt hefte for sine forpliktelser etter konkursavslutningen. Det er derfor av stor betydning for Bjørk hvorvidt han skal dømmes til å betale omkring fire millioner kroner eller frifinnes for Butts krav.
- (30) Ankeutvalget er etter dette kommet til at det bør gis oppfriskning for fristoversittelsen, og at anken skal fremmes for lagmannsretten.
- (31) Den ankende part har krevd sakskostnader for lagmannsretten og Høyesterett med til sammen 20 000 kroner inklusive merverdiavgift. I tillegg kommer ankegebyr for Høyesterett med 6780 kroner. Kravet tas til følge, jf. tvisteloven § 20-2 første ledd.
- (32) Kjennelsen er enstemmig.

SLUTNING :

1. Begjæringen om oppfriskning tas til følge.
2. I sakskostnader for lagmannsretten og Høyesteretts ankeutvalg betaler Shanaz Batool Butt 26 780 – tjusekstusensyvhundereogåtti – kroner til Mark Bjørk innen 2 – to – uker fra forkynnelse av kjennelsen.

Kristin Normann
(sign.)

Bergljot Webster
(sign.)

Ingvald Falch
(sign.)

Riktig utskrift: